

Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Dalı : Eğitim Bilimleri
Programı : Eğitim Yönetimi ve Planlaması
Tez Danışmanı : Doç. Dr. Sultan Bilge KESKİNKILIÇ KARA
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Ocak 2023

ÖZET

ÖRGÜTSEL YARATICILIĞIN YORDAYICISI OLARAK

OKUL MÜDÜRLERİNİN KULLANDIKLARI GÜÇ KAYNAKLARI

Bu araştırmada okul müdürlerinin kullandıkları güç kaynaklarının öğretmenlerin örgütsel yaratıcılıklarını ne düzeyde yordadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada ilişkisel tarama deseni kullanılmıştır.

Bu araştırmanın evrenini İstanbul ili Sarıyer ilçesinde bulunan 2021-2022 eğitim öğretim yılında kamu ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenler oluşturmuştur. Araştırmanın örnekleme basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle belirlenmiş ve araştırmaya 457 öğretmen katılmıştır. Araştırmada öğretmenlerin demografik özelliklerini belirlemek için kişisel bilgi formu, okul müdürlerinin kullandıkları güç kaynaklarını ölçmek için 'Okullarda Örgütsel Güç Ölçeği' ve örgütsel yaratıcılık düzeylerini ölçmek için 'Örgütsel Yaratıcılık Ölçeği' veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Verilerin analizinde bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi, Pearson ilişki katsayısı ve regresyon analizi kullanılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre okul müdürlerinin yasal güç puanlarının en yüksek ve zorlayıcı güç puanlarının en düşük olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin çalıştıkları okul kademesine göre okul müdürlerinin ödül, uzmanlık ve karizmatik güç puanlarının anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Öğretmen sayısına göre okul müdürlerinin kullandıkları yasal, ödül ve karizmatik güç puanları anlamlı farklılık göstermezken, zorlayıcı ve uzmanlık güç puanları anlamlı farklılık göstermektedir. Öğrenci sayısına göre okul müdürlerinin kullandıkları güç kaynakları tüm alt boyutlarında anlamlı farklılık göstermektedir. Öğretmenlerin örgütsel yaratıcılık düzeyleri analiz sonuçlarına göre bireysel yaratıcılık puanları en yüksek ve toplumsal yaratıcılık puanlarının en düşük olduğu tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin örgütsel yaratıcılık düzeylerinin okul kademesi, eğitim durumu, kurumdaki çalışma süresi, ayda okunan kitap sayısı, sanat ile uğraşma durumu ve öğrenci sayısına göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Öğretmenlerin örgütsel yaratıcılık düzeyleri yaş, haftalık ders saati ve öğretmen sayısı değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarında, okul müdürlerinin kullandıkları güç kaynakları ile öğretmenlerin örgütsel yaratıcılık düzeyleri arasında pozitif yönlü ve orta düzeyde bir ilişkinin olduğu sonucu ortaya konulmuştur. Öğretmen algılarına göre okul müdürlerinin kullandıkları güç kaynaklarının öğretmenlerin örgütsel yaratıcılık düzeylerinin anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Yaratıcılık, Örgütsel Güç Kaynakları, Okul Müdürleri

University : Istanbul Kültür University
Institute : Institute of Graduate Education
Department : Educational Sciences
Programme : Educational Administration and Planning
Supervisor : Assist. Doç. Dr. Sultan Bilge KESKİNKILIÇ KARA
Degree Awarded and Date : Master Thesis – January 2023

ABSTRACT

POWER SOURCES USED BY SCHOOL PRINCIPALS AS THE PREDICTOR OF ORGANIZATIONAL CREATIVITY

In this study, it is aimed to determine to what extent the power sources used by school administrators predict teachers' organizational creativity. Relational screening design was used in the research.

The population of this research consists of 457 teachers working in public primary school, middle school and high schools in the 2021-2022 academic year in Sariyer district of Istanbul. The sample of the research was determined by simple random sampling method and 457 teachers participated in the research. In this research, a personal information form was used to determine the demographic characteristics of teachers, the 'Organizational Power Scale in Schools' to measure the power sources used by school administrators, and the 'Organizational Creativity Scale' to measure organizational creativity levels were used as data collection tools. Independent groups t-test, one-way analysis of variance, Pearson correlation coefficient and regression analysis were used in the analysis of the data.

According to the results of the research, it was determined that the legal power scores of the school administrators were the highest and the coercive power scores were the lowest. It has been determined that the school administrators' reward, expertise and charismatic power scores differ significantly according to the school level that the teachers work. While the legal, reward and charismatic power scores used by school administrators do not differ significantly according to the number of teachers, the coercive and expert power scores show a significant difference. According

to the number of students, the power supplies used by school administrators show significant differences in all sub-dimensions. According to the results of the analysis of teachers' organizational creativity levels, it was determined that individual creativity scores were the highest and social creativity scores were the lowest. It has been determined that the organizational creativity levels of the teachers differ significantly according to the school level, education level, working time in the institution, the number of books read per month, the state of dealing with art and the number of students. It was determined that the organizational creativity levels of the teachers did not differ significantly according to the variables of age, weekly course hours and the number of teachers. In the results of the research, it was revealed that there is a positive and moderate relationship between the power sources used by the school administrators and the organizational creativity levels of the teachers. According to teacher perceptions, it was concluded that the power sources used by school administrators were a significant predictor of teachers' organizational creativity levels.

Keywords: Organizational Creativity, Organizational Power Sources, School Administrators